

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **P. K.** ,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 21 maja 2026 r.,
zażalenia obrońcy skazanego na zarządzenie Przewodniczącego IV Wydziału
Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 3 marca 2026 r., IV WKK 7/26, o odmowie przyjęcia kasacji,
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 14 listopada 2025 r., IV Ka 256/25, został utrzymany w mocy wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 7 listopada 2024 r., V K 329/21. Wyrokiem Sądu I instancji P. K. został uznany za winnego czynu z art. 193 k.k., za który wymierzono mu karę 2 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I), czynu z art. 158 § 1 k.k. w zb. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za który wymierzono mu karę 7 miesięcy pozbawienia wolności (pkt II), czynu z art. 190 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę miesiąca pozbawienia wolności (pkt III). Kary jednostkowe zostały połączone i jako karę łączną wymierzono P. K. 9 miesięcy pozbawienia wolności (pkt IV), a wykonanie tej kary warunkowo zawieszono na okres próby 3 lat (pkt V).

Obrońca skazanego P. K. wniósł kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie, w której podniósł zarzuty rażącego naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 193 § 1 k.k., art. 158 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. oraz rażącego naruszenia przepisów postępowania mającego istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. naruszenia art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. oraz art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k.

Zarządzeniem Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 3 marca 2026 r., IV WKK 7/26, odmówiono przyjęcia kasacji. W zarządzeniu wskazano, że w tej sprawie nie doszło do skazania P. K. na bezwzględną karę pozbawienia wolności, w związku z czym wniesienie kasacji było możliwe jedynie, gdyby została ona oparta o zarzut wystąpienia uchybień z art. 439 k.p.k. lub też gdyby została wniesiona przez jeden z podmiotów, o którym mowa w art. 521 k.p.k. W sytuacji, gdy kasacja nie podchodzi od żadnego z tych podmiotów, jak również, gdy nie została wniesiona wobec wystąpienia uchybień z art. 439 k.p.k., należało stwierdzić, że jest ona niedopuszczalna z mocy ustawy, co determinowało odmowę jej przyjęcia.

Zażalenie na to zarządzenie wniósł obrońca skazanego. Zaskarżył je w całości, zarzucając:

„1. obrazę art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 523 § 2 i § 4 k.p.k., polegającą na błędnym przyjęciu, że wniesiona kasacja jest niedopuszczalna z mocy ustawy, podczas gdy jej treść – oceniana według istoty podniesionych zarzutów, a nie jedynie ich redakcyjnego oznaczenia – zmierza do wykazania, że doszło do skazania mimo braku ustawowych znamion czynu zabronionego, a więc że odmowa przyjęcia kasacji nastąpiła wskutek nadmiernie formalistycznej i zawężającej wykładni przesłanek dopuszczalności;

2. przedwczesne uznanie, że kasacja nie została oparta na uchybieniach kwalifikowanych, o których mowa w art. 523 § 4 k.p.k., mimo że podniesione w niej zarzuty w części materialnoprawnej kwestionowały samo istnienie podstaw odpowiedzialności karnej skazanego, a tym samym wymagały oceny merytorycznej przez Sąd Najwyższy, a nie eliminacji środka na etapie wstępnej kontroli formalnej”.

Obrońca wniósł o „uchylenie zaskarżonego zarządzenia; przyjęcie kasacji do dalszego procedowania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się niezasadne, co doprowadziło do utrzymania w mocy zaskarżonego zarządzenia.

W zaskarżonym zarządzeniu Przewodniczący Wydziału trafnie wskazał, że należało odmówić przyjęcia kasacji obrońcy skazanego z uwagi na oparcie jej na niedopuszczalnych zarzutach. Ze względu na fakt, że w tej sprawie wobec P. K. została prawomocnie orzeczona kara łączna o charakterze wolnościowym – z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, podstawy kasacyjne były zawężone do bezwzględnych przyczyn odwoławczych z art. 439 § 1 k.p.k. (art. 523 § 2 i § 4 pkt 1 k.p.k.). Wobec jednoznacznej treści art. 523 § 2 i 4 k.p.k., zarzuty kasacji, które wskazywały na rażące naruszenia prawa, są niedopuszczalne i, jako takie, nie mogły być rozpoznane jako kasacyjne. W przypadku, gdyby obrońca uznawał te zarzuty za zasadne, jedyną drogą procesową prowadzącą do ich rozpoznania jest wnioskowanie do jednego z podmiotów szczególnych o wniesienie tzw. kasacji nadzwyczajnej z art. 521 § 1 k.p.k. – na co wskazano w zaskarżonym zarządzeniu.

Mając na względzie treść zarzutów zażalenia nie sposób uznać, aby odmowa przyjęcia kasacji nastąpiła *„na skutek nadmiernie formalistycznej i zawężającej wykładni przesłanek dopuszczalności”*. Żaden zarzut kasacji nie wskazuje na zaistnienie uchybień z art. 439 § 1 k.p.k. nie tylko z uwagi na brak takiego wskazania w ramach ich stylistycznej redakcji, ale również merytorycznie. Zarzuty te bowiem w części sprowadzają się do kwestionowania wykładni przepisów prawa materialnego, które stanowiły kwalifikację prawną czynów przypisanych skazanemu. Już samo rozwinięcie tych zarzutów w *petitum* kasacji sugeruje, że skarżący kwestionuje w ich ramach ustalenia faktyczne w sprawie. W drugiej części skarżący podważa dokonaną w sprawie ocenę dowodów i jakość uzasadnienia wyroku. Należy zwrócić uwagę, że Sąd odwoławczy nie przeprowadzał postępowania dowodowego, a także nie orzekał reformatoryjnie. Żadne z podniesionych przez obrońcę uchybień nie mieści się w kategorii bezwzględnych przyczyn odwoławczych. Takich uchybień nie wskazano także w uzasadnieniu kasacji.

Obróńca argumentował, że kwalifikowanym naruszeniem prawa w tej sprawie ma być to, że „*doszło do skazania mimo braku ustawowych znamion czynu zabronionego*”, jak również, iż „*zarzuty w części materialnoprawnej kwestionowały samo istnienie podstaw odpowiedzialności karnej skazanego*”. Nie można zgodzić się z obrońcą, że tego typu uchybienie stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą. Nie mieści się ono nie tylko w literalnym opisie, ale również w istocie kwalifikowanych wad prawnych orzeczenia, wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k. Istotnym argumentem za niezasadnością argumentacji obrońcy jest to, że kwestia braku znamion czynu zabronionego została wskazana jako negatywna przesłanka procesowa w art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. Przepis art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. odsyła do uchybień z art. 17 § 1 k.p.k. Zaistnienie wskazanej tam negatywnej przesłanki procesowej jest równoznaczne z zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Jednakże w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. nie ma odesłania do wszystkich przesłanek wyliczonych w art. 17 § 1 k.p.k., a jedynie do punktów 5, 6 i 8-11. Tym samym ustawodawca wprost nie zawarł przesłanki w postaci „braku znamion czynu zabronionego” w katalogu z art. 439 § 1 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[a.ł.]